

การศึกษาการปฏิบัติงานการ เงินและบัญชีของ โรงเรียนมหยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

เขตรการศึกษา 10

นายยงค์ พิจิราล

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974 - 569 - 820 - 2

ลิงก์สิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015823
T11408580

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาการปฏิบัติงานการ เงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เอกสารศึกษา 10

โดย

นายยงยุทธ จิระกาล

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เผรยอด
อาจารย์กอบกุล พฤกษะวัน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตรดุลย์)

.....

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ)

.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เผรยอด)

.....

กรรมการ

(อาจารย์ กอบกุล พฤกษะวัน)

A STUDY OF FINANCIAL AND ACCOUNTING PRACTICES IN SECONDARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE GENERAL EDUCATION
DEPARTMENT, EDUCATIONAL REGION TEN

Mr. Yongyuth Chirakal

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974 - 569 - 820 - 2

มูลนิธิ จิระกาน : การศึกษาการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑๐ (A STUDY OF FINANCIAL AND ACCOUNTING PRACTICES IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE GENERAL EDUCATION DEPARTMENT, EDUCATIONAL REGION TEN) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.บุญมี เผรยอด และ อ.กอบกุล พุกษะวัน, ๒๑๐ หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและบัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑๐

ผลการวิจัยพบว่า

๑. การปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการทำแผนการใช้จ่ายเงิน ด้านการทำหลักฐานการเงินและบัญชี ด้านการเก็บรักษาเงินและเอกสารการเงิน ด้านการใช้จ่ายเงิน ด้านการควบคุมและตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ โรงเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติตามคติเป็นไปตาม กฎ ระเบียบ คำสั่ง และคู่มือการปฏิบัติ หากพิจารณา จำแนกตามขนาดของโรงเรียนคือ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่ที่สุด ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีเป็นไปในแนวเดียวกัน

๒. บัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีบัญหาเกี่ยวกับ หมวด/ฝ่ายต่าง ๆ จัดส่งและนำเสนองานโครงการล่าช้า ไม่เป็นไปตามกำหนดเวลา อุปสรรคเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนงานโครงการ และ การขาดความร่วมมือและประสานงานภายในหมวด/ฝ่าย บัญหามีนักเรียนค้างชำระเงินจำนวนมาก อุปสรรคเกิดจากผู้ปกครองนักเรียนมากจน บัญหาจากการให้ยืมเงินและผูกยืมไม่ส่งใช้เงินยืมตามกำหนดเวลา อุปสรรคเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจตรงกันในเรื่อง กฎและระเบียบการปฏิบัติ โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่มีบัญหาการลงบัญชีและทะเบียน มีการบุคลบ บีดข้าว อุปสรรคเกิดจากการขาดความละเอียดรอบคอบ และการขาดความรู้ความเข้าใจระบบและวิธีการลงบัญชี โรงเรียนขนาดใหญ่ส่วนใหญ่มีบัญหาความไม่คล่องตัวยุ่งยากในการจ่ายเงินเดือน อุปสรรคเกิดจากเงินเดือนติดลบของครูอาจารย์และลูกจ้างประจำ

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๓๑

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
100.7.12

YONGYUTH CHIRAKAL : A STUDY OF FINANCIAL AND ACCOUNTING PRACTICES IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE GENERAL EDUCATION DEPARTMENT, EDUCATIONAL REGION TEN. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. BOONMEE NENYOD, Ed.D. AND MRS.KOBKUL BRIKSHAVANA, 210 PP.

The purposes of this research were to study the financial and accounting practices and problems in secondary schools under the jurisdiction of the General Education Department, Educational Region Ten.

Research findings:-

1. The financial and accounting practices in secondary schools were composed of budget planning, financial and accounting documentation, cash reserve and cashbook, cash receive and payment, and auditing as related to government and non-government budgets. Most secondary schools practices' were consistant with rules and regulations required. By considering them both separated by size and overall their practices were the same.

2. With regard to problems related to their practices they were found that most secondary schools were coped with problems of late submission from units concerned due to their lack of knowledge, less cooperation within unit, late tuition fees payment due to parents' financial problems, and late payment upon borrowing. The findings also indicated that most small size secondary schools were coped with the unaccepted practices due to lacking of knowledge among personnel concerned while large size secondary schools were coped with the problem of inconvenience practice as related to salary payment due to overpayment.

ศูนย์วิทยบริการ
มหาลัยมหิดล

ภาควิชา บริการการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนักศึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลงนาม

กิตติกรรมประภาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบคุณผู้มีส่วนช่วยเหลืองานวิจัยครั้งนี้ให้สำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เพรียด และอาจารย์กอบกุล พุกษะวน อารยทัปกรณ์
วิทยานิพนธ์ ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา ที่กรุณาเรื่องหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการ
ตอบแบบสอบถาม

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณบุพริหารโรงเรียนและผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑๐ ชึ่งได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบ
สอบถาม เพื่อการวิจัยครั้งนี้อย่างดีเยี่ยม

ยงยุทธ จิระกาล

ศูนย์วิทยบริพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๕
กิตติกรรมประกาศ.....	๖
สารบัญตาราง.....	๗

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ของการวิจัย.....	5
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
กลุ่มประชากร.....	6
การสุ่มตัวอย่างประชากร.....	6
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	7
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	7
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	8
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล.....	8
2 หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ขอบข่ายงานโรงเรียน.....	9
ขอบข่ายงานการเงินและบัญชี.....	10
หลักปฏิบัติ เกี่ยวกับงานการเงินและบัญชี.....	16
บัญชาในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชี.....	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....		59
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....		59
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....		59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....		62
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....		63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....		65
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....		65
4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....		66
การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....		70
การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการ เงินและบัญชีของ โรงเรียน.....		86
การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับบัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน การ เงินและบัญชีของโรงเรียน.....		120
5 สุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....		132
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....		132
วิธีดำเนินการวิจัย.....		132
สรุปผลการวิจัย.....		133
ข้อเสนอแนะ.....		159
บรรณานุกรม.....		162
ภาคผนวก.....		165
ประวัติผู้เขียน.....		210

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	64
2 สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	67
3 สถานภาพของผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	73
4 การปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเงินงบประมาณ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	79
5 การปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเงินนอกงบประมาณ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	92
6 บัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเงินงบประมาณ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	117
7 บัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเงินนอกงบประมาณ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	123

ศูนย์วิทยบรหพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย